

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สารนิพนธ์
ของ
ภาคพร ศรีดาวเดือน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

สารนิพนธ์
ของ
ภาคพร ศรีดาวเดือน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ
ของ
ภาคพร ศรีดาวเดือน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

ภคพร ศรีดาวเดือน. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2*

โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. สารนิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์วณีย์ กริทอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว มี 5 ปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น วินัยในตนเอง และทัศนคติต่อโรงเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และการเลียนแบบผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน การเลียนแบบครู และการเลียนแบบเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 164 คน เป็นชาย 80 คนและหญิง 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) วินัยในตนเอง (X_7) ทัศนคติต่อโรงเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การเลียนแบบผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X_{11}) การเลียนแบบครู (X_{12}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{13})

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6)

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_3)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีมี 3 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : นักเรียนชาย (X_4) เพศ : นักเรียนหญิง (X_2) และระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อน (X_{13}) การเลียนแบบครู (X_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) และลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X_{11}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีได้ร้อยละ 46.10

5. สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เขียนได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = -.114 + .324X_{13} + .271X_{12} + .196X_9 + .193X_{11}$$

5.2 สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .295X_{13} + .231X_{12} + .188X_9 + .153X_{11}$$

FACTORS AFFECTING ON ENVIRONMENTAL CONSERVATION OF THE
SECOND LEVEL , PRIMARY GRADES 4 – 6 STUDENTS AT
WATKLONGKWANG SCHOOL IN SAINOI DISTRICT,
NONTABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
PAKAPORN SRIDAODAUN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

March 2007

Pakaporn Sridaodaun .(2007). *Factors Affecting on Environmental Conservation of the Second Level, Primary Grades 4 – 6 Students at Watklongkwang School In Sainoi District, Nonthaburi Province*. Master's Project, M.Ed.(Educational Psychology). Bangkok: Graduate School , Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

The Purpose of this research was to study factors affecting on environmental conservation of the Second Level, Primary Grades 4 – 6 Students at Watklongkwang School In Sainoi District, Nonthaburi Province. These factors were divided into 3 dimensions ; first of them was personal factor : gender , age , educational level , self discipline and attitude towards school . Second of them was family factor : interpersonal relationship between students and their guardians and modeling of environmental conservation inside their guardians, and third of them was environmental factors : physical learning in school , modeling of environmental conservation inside their teacher and modeling of environmental conservation inside their peer groups .

The samples were 164 : 80 males and 84 females students of the Second Level, Primary Grades 4 – 6 Students at Watklongkwang School In Sainoi District, Nonthaburi Province in academic year 2006. The research instruments were questionnaires of factors affecting on environmental conservation of the Second Level, Primary Grades 4 – 6 Students at Watklongkwang School In Sainoi District, Nonthaburi Province. The data was analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive correlation among environmental conservation and 8 factors ; educational level : prathom suksa IV (x_4) , self discipline (x_7) attitude towards school (x_8), interpersonal relationship between students and their guardians (x_9), modeling of environmental conservation inside their guardians (x_{10}), physical learning in school (x_{11}) modeling of environmental conservation inside their teacher(x_{12}) and modeling of environmental conservation inside their peer groups (x_{13}) at .01 level.

2. There were significantly negative correlation among environmental conservation and 2 factors at .01 and .05 level, respectively were as follows:

2.1 There was significantly negative correlation between environmental conservation and 1 factor ; educational level : prathom suksa VI (x_6) at .01 level.

2.2 There was significantly negative correlation between environmental conservation and 1 factor ; age (x_3) at .05 level.

3. There were no significant correlation among environmental conservation and 3 factors ; gender : male (x_1) , gender : female (x_2) and educational level : prathom suksa V (x_5).

4. There were 4 factors significantly affecting on factors affecting on environmental conservation of the Second Level, Primary Grades 4 – 6 Students at Watklongkwang School In Sainoi District, Nonthaburi Province ranking from the most affecter to the least affecter were as follows : modeling of environmental conservation inside their peer groups (x_{13}) , modeling of environmental conservation inside their teacher(x_{12}), interpersonal relationship between students and their guardians (x_9),and physical learning in school (x_{11}) at .01 level. These 4 factors could predicted environmental conservation of the Second Level, Primary Grades 4 – 6 Students at Watklongkwang School In Sainoi District, Nonthaburi Province about percentage of 46.10.

5. The significantly predicted equations of environmental conservation of the Second Level, Primary Grades 4 – 6 Students at Watklongkwang School In Sainoi District, Nonthaburi Province at .01 level were as follows :

5.1 The predicted equation in terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = -.114 + .324 X_{13} + .271 X_{12} + .196 X_9 + .193 X_{11}$$

5.2 The predicted equation In terms of standard scores were :

$$Z = .295 X_{13} + .231 X_{12} + .188 X_9 + .153 X_{11}$$

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์เวหนี กรีทอง อาจารย์ที่
ปรีกษาสารนิพนธ์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และ อาจารย์นันทวิทย์ เป่ามหานาคะ กรรมการ
สอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และให้แนวคิดในการปรับปรุงแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณา และความเสียสละของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เวหนี กรีทอง และคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สมนึก ศักดิ์ทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคลองขวางพร้อมคณะ
ครู ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนวัดคลองขวาง ที่ได้ให้ความร่วมมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย และเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบคุณ นิสิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา รุ่น 50 ทุกคนที่เป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณ ครอบครัว พี่ๆ ที่เป็นกำลังใจสำคัญและให้การสนับสนุนเงินทุนตลอด
ระยะเวลาที่ทำการศึกษา รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้อกำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมให้เป็นเครื่องบูชาพระคุณ
บิดา มารดา บुरพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณความดี
ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้กับผู้วิจัย ตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน

ภคพร ศรีดาวเดือน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดคลองขวาง.....	24
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	26
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูล	43
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	50
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	50
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
อภิปรายผลการวิจัย	54
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	69
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ	83
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	92

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น.....	26
2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน.....	44
3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว.....	45
4 แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	46
5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	47
6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	48
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามวินัยในตนเอง.....	84
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน ...	85
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง.....	86
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบ ผู้ปกครอง.....	87
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ในโรงเรียน.....	88
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบครู.....	89
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน...	90
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	91

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกประเทศทั่วโลก ไม่เพียงเฉพาะกับประเทศไทยหรือประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากปัญหาสิ่งแวดล้อมเมื่อเกิดขึ้นแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อถึงกันหมดไม่ทางตรงก็ทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ที่ใดในโลกต่างก็อยู่ภายใต้ระบบสิ่งแวดล้อมของโลกเหมือนกัน (ลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ.2534 : 111) สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม มีสาเหตุสำคัญ 4 ประการ คือ ประการแรกการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ซึ่งเป็นการเพิ่มในเนื้อที่อันจำกัด เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้นก็หมายถึงปริมาณอาหารที่ต้องเพิ่มมากขึ้นเพื่อเลี้ยงดูชีวิตด้วย การบุกเบิกที่ทำกินแห่งใหม่เพิ่มขึ้น ทำให้เป็นผลเสียต่อระบบนิเวศ (สุนันทา สุวรรณโณม. 2535 : 7) ประการที่สอง ความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยี มีการระดมเทคโนโลยีมาใช้อย่างมากมาย จึงทำให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ในขณะที่ทรัพยากรธรรมชาตินั้นมีจำกัด ประการที่สาม ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว การขยายตัวในการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภค ถนน ไฟฟ้า ประปา เป็นไปอย่างรวดเร็วไม่มีระบบแบบแผน ไม่มีผังเมือง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ทำให้สภาพแวดล้อมของเมืองต่าง ๆ เสื่อมโทรมลง ประการที่สี่ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างไม่ระมัดระวัง เมื่อใช้อย่างไม่ประหยัดและไม่ระมัดระวัง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็เสื่อมโทรม ยากที่จะฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิมได้ (สุพล วงสินธ์. 2535 : 24) ปัญหาสิ่งแวดล้อม นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นความเสื่อมโทรมของสังคมและวัฒนธรรม การเกิดมลพิษ การเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการขาดสมดุลของธรรมชาติ ในอดีตแม้มนุษย์มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในอัตราที่ค่อนข้างสูง แต่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากนักเนื่องจากประชากรโลกยังมีจำนวนน้อยและธรรมชาติยังสามารถสร้างทดแทนและปรับสภาพเองได้ (วิชัย เทียนน้อย. 2533)

ในสมัยโบราณมนุษย์ต้องต่อสู้กับธรรมชาติเพื่อความอยู่รอด แต่ในปัจจุบันความอยู่รอดขึ้นอยู่กับ การที่มนุษย์จะต้องป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อม มิใช่ทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อความอยู่รอดในประเทศที่กำลังพัฒนา สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนไปเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีทำให้ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นกว่าเดิม การที่ประชากรเพิ่มขึ้น การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม และพฤติกรรมของมนุษย์ที่ไม่ถูกต้องในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการปล่อยของเสียหรือของ

เหลือใช้ ออกสู่สิ่งแวดล้อมเป็นอันมาก มากจนกระทั่งสิ่งแวดล้อมไม่สามารถจะดูดซับความสกปรกของสิ่งเหลือใช้ให้หมดสิ้นไปได้ในระยะเวลาอันสั้นทั้งมนุษย์เองก็ไม่สามารถกำจัดสิ่งเหลือใช้เหล่านั้นให้หมดไปได้ การที่จะให้ประชาชนทุกคน ร่วมมือกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนั้นจำเป็นต้องให้การศึกษาอบรมทั้งทางครอบครัว ทางโรงเรียน ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ การสร้างจิตสำนึกดังกล่าว เป็นการกระทำกับปัจจัยเชิงมนุษย์ในตัวบุคคล ด้วยการให้การศึกษา ให้การอบรม การให้เห็นตัวอย่างที่เป็นของจริง และให้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการกระทำที่ได้ผล แต่จะต้องเริ่มกระทำมาตั้งแต่เด็ก กระทำกันมาในครอบครัว โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง กระทำเป็นตัวอย่าง การสร้างสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์นั้น โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีอิทธิพลอย่างมาก (ป.มหาจันทร์. 2544 : 2 , 29)

เนื่องจากผู้วิจัยทำงานเป็นครูผู้สอนอยู่ที่โรงเรียนวัดคลองขวาง เป็นเวลา 2 ปี ได้สังเกตเห็นว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ขาดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ได้แก่ มีการทิ้งขยะไม่เป็นที่ ในบริเวณอาคาร สนามหญ้า ซึ่งมีขยะค่อนข้างมาก เช่น ถ้วยโฟม ถูพลาสติก แก้วน้ำ การใช้น้ำอย่างไม่ประหยัด มีร่องรอยของการขีดเขียนโต๊ะเรียน และผนังอาคาร ผู้วิจัยจึงได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง จำนวน 20 คน โดยใช้คำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ดังต่อไปนี้

คำถามข้อที่ 1 ใช้คำถามว่า “ ขณะนี้นักเรียนคิดว่ามีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีเป็นปัญหาใด ” ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัญหาความไม่พอใจเกี่ยวกับความสกปรกในโรงเรียน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ได้แก่ เหม็นกลิ่นขยะ และไม่ยากล้างมือ เพราะที่อ่างล้างมือมีเศษขยะจำนวนมาก รองลงมาเป็นปัญหาการปรับตัว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ได้แก่ ทำงานกลุ่มไม่ได้ และทะเลาะกับเพื่อน รองลงมาเป็นปัญหาครอบครัว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ได้แก่ พ่อแม่ทะเลาะกัน และพ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก

คำถามข้อที่ 2 ใช้คำถามว่า “ จากปัญหาในข้อ 1 นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใด ” ปัญหาความไม่พอใจเกี่ยวกับความสกปรกในโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า เกิดจากทิ้งขยะไม่ลงถัง และเกียวกั้นทำความสะอาด ปัญหาการปรับตัวเกิดจากไม่ชอบเพื่อนบางคน และปัญหาครอบครัวเกิดจาก พ่อแม่ไม่เข้าใจกัน และพ่อแม่ต้องออกไปทำงานทั้งสองคน

จากผลการสำรวจปัญหาดังกล่าวข้างต้นพบว่า นักเรียนน่าจะมีปัญหาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งสังเกตได้จากสภาพแวดล้อมของโรงเรียน พฤติกรรมการทิ้งขยะของนักเรียน ตลอดจนการตอบปัญหาของนักเรียน ดังที่ เกษม จันทรแก้ว (2530: 296) กล่าวว่า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้สิ่งแวดล้อมอย่างสมเหตุสมผล เพื่ออำนวยให้ความเป็นอยู่ของมนุษย์มีคุณภาพสูงสุดตลอดไป ดังนั้น ถ้านักเรียนมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ดีก็จะทำให้สภาพแวดล้อมใน

โรงเรียนน่าอยู่ และทำให้เกิดความสมดุลในธรรมชาติ ดังที่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535-2539) ได้มีการกำหนดให้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นหนึ่งใน 4 ประเด็นหลัก ของแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยระบุว่า การวางรากฐานสำหรับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้บังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาวได้นั้น จำเป็นต้องเริ่มจากการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาบุคคลให้สามารถเป็นได้ทั้งผู้สร้าง และผู้ใช้ทรัพยากร อย่างฉลาด เพื่อเพิ่มความสมดุลในธรรมชาติ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการปลูกฝังจิตสำนึกของบุคคลให้เห็นคุณค่า และตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจนเป็นกิจนิสัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2535 : 8)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบายของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ที่ทำให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง จังหวัดนนทบุรี ปี พ.ศ. 2549 จำนวน 164 คน เป็นนักเรียนชาย 80 คน และนักเรียนหญิง 84 คน โดยแบ่งเป็นระดับชั้นต่าง ๆ ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 70 คน เป็นนักเรียนชาย 39 คน และนักเรียนหญิง 31 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 45 คน เป็นนักเรียนชาย 20 คน และนักเรียนหญิง 25 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 49 คน เป็นนักเรียนชาย 21 คน และนักเรียนหญิง 28 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 อายุ

2.1.1.3 ระดับชั้น

2.1.1.4 วินัยในตนเอง

2.1.1.5 ทศนคติต่อโรงเรียน

2.1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

2.1.2.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2.1.2.2 การเลียนแบบผู้ปกครอง

2.1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.1.3.1 ลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน

2.1.3.2 การเลียนแบบครู

2.1.3.3 การเลียนแบบเพื่อน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การกระทำของนักเรียนในการใช้สิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและได้ประโยชน์สูงสุดเกี่ยวกับ น้ำ การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ การกวาดและเก็บขยะลงในที่ทิ้งขยะ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น วินัยในตนเอง และทัศนคติต่อโรงเรียน ดังนี้

2.1.1 เพศ ได้แก่ เพศหญิงและเพศชาย

2.1.2 อายุ หมายถึง อายุจริงนับระยะเวลาตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบันนับตามปฏิทินสากลเป็นปี

2.1.3 ระดับชั้น ได้แก่

2.1.3.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.1.3.2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.1.3.3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.4 วินัยในตนเอง หมายถึง การที่นักเรียนสามารถควบคุมการกระทำและอารมณ์ของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยเกิดจากความสำนึกของตนเองว่าสิ่งที่กระทำนั้นเป็นสิ่งที่ดีงาม แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลที่ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองและบุคคลอื่นในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและบุคคลอื่น โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและสิทธิของผู้อื่น ได้แก่ การทิ้งขยะเป็นที่ การทำความสะอาดตามที่ได้รับมอบหมาย การทำตามกฎข้อบังคับของโรงเรียนโดยไม่มีใครบังคับ

2.1.5 ทัศนคติต่อโรงเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ แก่โรงเรียน เพื่อทำให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อโรงเรียน ดังนี้

2.1.5.1 ทัศนคติต่อโรงเรียนด้านความคิด ได้แก่ การเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของการมาโรงเรียน

2.1.5.2 ทัศนคติต่อโรงเรียนด้านความรู้สึก ได้แก่ ความชอบ ความภาคภูมิใจ ความสนใจที่มีต่อโรงเรียน โดยรู้สึกชอบโรงเรียน และรู้สึกสนุกที่ได้มาโรงเรียน

2.1.5.3 ทัศนคติต่อโรงเรียนด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ได้แก่ การมาโรงเรียนทุกวัน การมาโรงเรียนทันเวลาเช้าแถว

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และการเลียนแบบผู้ปกครอง ดังนี้

2.2.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ดังนี้

2.2.1.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การแสดงความเคารพ การแสดงความรัก การเชื่อฟังคำสั่งสอน การช่วยเหลืองานบ้าน การขอคำปรึกษาทั้งในเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว

2.2.1.2 การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความเอาใจใส่ การดูแลสุขภาพ การอบรมสั่งสอน การให้กำลังใจ เป็นที่ปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องการดำเนินชีวิต

2.2.2 การเลียนแบบผู้ปกครอง หมายถึง การกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่คุณปกครองปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการกวาดเก็บขยะลงในถุงขยะให้เรียบร้อย

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน การเลียนแบบครู และการเลียนแบบเพื่อน ดังนี้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน หมายถึง สภาพต่าง ๆ และบริเวณโดยรอบภายในโรงเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนี้

2.3.1.1 สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ อาคารเรียน สนาม โรงอาหาร ห้องน้ำ และหอประชุม

2.3.1.2 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ก๊อกน้ำ ถังขยะ ไม้กวาด และไม้ถูพื้น

2.3.2 การเลียนแบบครู หมายถึง การกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่คุณครูปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ

2.3.3 การเลียนแบบเพื่อน หมายถึง การกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่คุณเพื่อนปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการกวาดเก็บขยะลงในถุงขยะให้เรียบร้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี น่าจะเกิดจากปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัวมี 5 ปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น วินัยในตนเอง และทัศนคติต่อโรงเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และการเลียนแบบผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางโรงเรียน การเลียนแบบครู และการเลียนแบบเพื่อน ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนนทบุรี

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนนทบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.1.1 ความหมายของการอนุรักษ์

แดสมัน (Dasmann, 1975 : 778) กล่าวว่า การอนุรักษ์ หมายถึง การป้องกันและจัดการอย่างฉลาดและเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถสนองความต้องการของสิ่งมีชีวิตทั้งหมด ถ้าปราศจากการอนุรักษ์เสียแล้วทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับชีวิต เช่น อากาศ สัตว์ต่าง ๆ พลังงาน แร่ธาตุ พืช ดินและน้ำ จะเกิดการเสียหายจนเหลือแต่ซาก หรือหมดสิ้นไป

สุรพล สุดรา (2523 : 11) กล่าวว่า การอนุรักษ์ หมายถึง การใช้และบำรุงทรัพยากรนั้น ๆ อย่างมีหลักการและมีประสิทธิภาพ รู้จักใช้เมื่อควรใช้ เก็บไว้เมื่อควรเก็บ ฟื้นฟูบูรณะเพื่อคงทนถาวร

เกษม จันทรแก้ว (2530: 99) กล่าวว่า การอนุรักษ์ หมายถึง การเก็บรักษา สงวน ซ่อมแซม ปรับปรุง และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้เอื้ออำนวยให้คุณภาพสูง ในการสนองความเป็นอยู่ของมนุษย์ตลอดไป หรืออีกความหมายก็คือ เป็นการใช้อย่างมีความต้องการและประหยัดไว้เพื่อใช้ในอนาคต

วิชัย เทียนน้อย (2533: 2) กล่าวว่า การอนุรักษ์ หมายถึง การนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานที่สุด

นิวัติ เรืองพานิช (2537: 38) กล่าวว่า การอนุรักษ์ หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด ให้เป็นประโยชน์ต่อมหาชนมากที่สุด และใช้ได้เป็นเวลานานที่สุดทั้งนี้ต้องสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุด และจะต้องกระจายการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรโดยทั่วถึงกัน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การอนุรักษ์ คือ การรู้จักใช้ บำรุง ป้องกัน และ รักษาทรัพยากรหรือสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด เพื่อให้สามารถมีเอาไว้ใช้ได้ยั่งยืนยาวนาน

1.1.2 ความหมายของสิ่งแวดล้อม

พระนอม แก้วกำเนิด (2532 : 5) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวเราทั้งที่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

เกษม จันทรแก้ว (2536 : 16) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ มนุษย์สร้างขึ้น ให้เป็นประโยชน์และโทษ เห็นและไม่เห็นด้วยตาเปล่า เป็นรูปธรรมและนามธรรม และสิ่งเป็นพิษและไม่เป็นพิษ

วิจิตร บุญยะโหดระ (2537 : 4) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง ป่าไม้ สัตว์ป่า และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต คือ สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ ทั้งโดยธรรมชาติ และจากการกระทำของมนุษย์

เต็มดวง รัตนทัศนีย์ และคณะ (2539 : 10) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ วัตถุ สถานที่ พฤติกรรม สถานการณ์ หรือ ดิน หิน ต้นไม้ ลมฟ้า อากาศ สังคม ศิลปกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อสภาพความเป็นอยู่รูปร่างลักษณะของสิ่งที่มีชีวิตและสังคมของสิ่งที่มีชีวิต

วินัย วีระพัฒนานนท์ (2539 : 11-12) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง เป็นสิ่งที่อยู่โดยรอบหรือการปะปนกันของสภาพภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อนชีวิต สิ่งที่อยู่โดยรอบที่จะมีผลต่อชีวิตโดยทั่ว ๆ ไป ก็คงจะต้องหมายถึง ธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ฯลฯ สำหรับมนุษย์แล้วสิ่งที่อยู่ภายนอกที่มีผลกระทบต่อนชีวิตนั้น มิใช่มีเพียงสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ก็มีผลผูกพันต่อความรู้สึกนึกคิด และกิจกรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายที่เรียกว่า สิ่งแวดล้อมทางสังคม ดังนั้นสิ่งแวดล้อมของมนุษย์จึงต้องรวบรวมนับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมทางสังคมเข้าไว้ด้วยกัน

ระพีพร สามารถ (2540 : 2) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น มีทั้งมีชีวิต และไม่มีชีวิต บางอย่างสามารถมองเห็นมีตัวตนแต่บางอย่างไม่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ แต่สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อมนุษย์ทั้งสิ้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ และรวมทั้งตัวมนุษย์เองด้วย ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นรูปธรรมและ

นามธรรม จะอยู่อย่างโดดเดี่ยวไม่ได้ ถ้าสิ่งแวดล้อมหนึ่งถูกทำลายไปจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง

1.1.3 ความหมายของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

นิวัติ เรืองพานิช (2528 : 4) กล่าวว่า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดให้เป็นประโยชน์ต่อมหาชนมากที่สุด ทั้งนี้ต้องสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุดและจะต้องกระจายการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรโดยทั่วถึงกันด้วย

เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (2530 : 9) กล่าวว่า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดการของมนุษย์ในการใช้ชีวิตรอบบริเวณ เพื่อให้ประโยชน์ที่ดีที่สุด

ยุพา วีระไวทยะ (2531 : 309) กล่าวว่า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้สิ่งแวดล้อมทั้งหลายในโลกอย่างมีเหตุผล เพื่ออำนวยให้คุณภาพของการมีชีวิตอยู่อย่างดีตลอดไปสำหรับมนุษย์

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าที่สุดและสมเหตุผลที่สุด ต้องมีการศึกษาเพื่อให้รู้จักทำนุบำรุง ปรับปรุง ป้องกันรักษา สงวนการใช้อย่างชาญฉลาดและประหยัด ขณะเดียวกันก็ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อตัวมนุษย์และระบบนิเวศอื่น ๆ ด้วย

1.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เกษม จันทรแก้ว (2530 : 25-26) ได้กล่าวว่า ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมนั้น ควรคำนึงถึงแนวความคิดและหลักการดังต่อไปนี้

1.1.4.1 ในการที่จะใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อมแต่ละแห่งนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จะมีผลต่อสิ่งแวดล้อม และจะให้ประโยชน์และโทษต่อมนุษย์ซึ่งอยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ อย่างน้อยที่สุดต้องคำนึงถึงความสูญเสียอันอาจเกิดจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

1.1.4.2 รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นและหายากด้วยความระมัดระวัง พร้อมทั้งประโยชน์และการทำให้อยู่ในสภาพที่เพิ่มพูน ทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจเท่าที่จะทำได้รวมทั้งที่จะต้องตระหนักเสมอว่าการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มากเกินไปจะไม่เป็นการปลอดภัยต่อสภาวะแวดล้อม

1.1.4.3 ต้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เสียไปให้มีการทดแทน โดยมีอัตราการผลิตเท่ากับอัตราการใช้

1.1.4.4 ประชากรเป็นปัจจัยอันสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องประมาณอัตราการเกิด และการเปลี่ยนแปลงของพลเมืองตลอดเวลา โดยพิจารณาจากความต้องการในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ

1.1.4.5 หาทางปรับปรุงวิธีการใหม่ในการผลิต และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งพยายามค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้ประชากรได้มีใช้อย่างเพียงพอ

1.1.4.6 ให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อเข้าใจถึงความสำคัญ ในการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติซึ่งจะมีผลต่อการทำให้สิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาพที่ดี การให้การศึกษาอาจเป็นทั้งในและนอกโรงเรียน ทั้งนี้ต้องอยู่ในสภาพที่เหมาะสมในการให้การศึกษาให้แก่บุคคลเฉพาะถิ่น วัย และคุณวุฒิ เพื่อจะให้ประชาชนเข้าใจในหลักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และผลการให้ศึกษานี้จะเป็นหนทางนำไปสู่ความหวังในอนาคตว่าสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์อาศัยอยู่จะสวยงามและน่าอยู่ในอนาคต

จากแนวความคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การที่เราจะต้องร่วมมือกันในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเนื่องจากสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นปัจจัยที่ทำให้มีคุณภาพชีวิตอยู่อย่างปกติสุข หากสิ่งแวดล้อมถูกทำลายเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเนื่องมาจากสาเหตุใด เช่น การเพิ่มขึ้นของประชากร การขาดการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย การใช้ของฟุ่มเฟือยขาดการประหยัด เป็นต้น การทำให้ชีวิตมนุษย์ในอนาคตมีความเป็นอยู่อย่างลำบากมากขึ้นแน่นอน

1.1.5 วัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.

2533 : 5) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไว้ 4 ประการ คือ

1.1.5.1 เพื่อธำรงไว้ซึ่งปัจจัยสำคัญของระบบสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์และสัตว์และระบบการสนับสนุนการดำรงชีวิต เป็นการปรับปรุงป้องกันพื้นที่เพื่อการเพาะปลูกการหมุนเวียนแร่ธาตุ อาหารพืช ตลอดจนการให้น้ำให้สะอาด

1.1.5.2 เพื่อสงวนรักษาการกระจายของชาติพันธุ์ ซึ่งขึ้นกับโครงการขยายพันธุ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปรับปรุง การป้องกันธัญพืช สัตว์เลี้ยง และจุลินทรีย์ต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนการคุ้มครองอุตสาหกรรมนานาชาติ ที่ใช้ทรัพยากรที่มีชีวิตเป็นวัตถุดิบ

1.1.5.3 เพื่อเป็นหลักประกันในการใช้พันธุ์พืช สัตว์ และระบบนิเวศ เพื่อประโยชน์ในการยังชีพตามความเหมาะสม และอุตสาหกรรมหลักต่าง ๆ

1.1.5.4 เพื่อสงวนรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปกรรมซึ่งเป็นมรดกล้ำค่า ไว้สำหรับอนุชนรุ่นหลัง รวมทั้งระบบสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น

สรุปได้ว่า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีวัตถุประสงค์ เพื่อเก็บรักษาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างดีและคุ้มค่า สามารถคุ้มครองให้ระบบต่าง ๆ ในธรรมชาติดำรงอยู่ตลอดไปหรือเกิดการเสียหายน้อยที่สุด

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

งานวิจัยในประเทศ

อมรรัตน์ ริกจิติศิริกุล (2530: 70) ได้ศึกษา พฤติกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 447 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีลักษณะพฤติกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดีกว่านักเรียนชาย

วิชาญ มณีโชติ (2533: 53) ได้ศึกษา พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมจริงและพฤติกรรมคาดหวังในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับพอใช้ และดีตามลำดับ นักเรียนที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพบิดา อาชีพมารดา การได้รับข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แตกต่างกันไปพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีพฤติกรรมคาดหวังในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าพฤติกรรมจริง

จิตนภา เสถียรวิริยคุณ (2536: 73) ได้ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านนักเรียน ปัจจัยทางด้านครอบครัว ปัจจัยทางด้านโรงเรียน ปัจจัยทางด้านสื่อมวลชน ปัจจัยทางด้านชุมชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อำพรณ ยินดี (2537: 81) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรี พบว่า นักเรียนหญิงมีความรู้เจตคติ และความตระหนักเกี่ยวกับมลพิษทางสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการปกครองจากผู้ปกครองต่างกัันมีพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติและความตระหนักเกี่ยวกับมลพิษทางสิ่งแวดล้อมต่างกัันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันมลพิษทางสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีลักษณะการรับรู้ข่าวสารที่ต่างกััน มีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในด้านเจตคติ และความตระหนักอยู่ในเกณฑ์ดี มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ยุวดี อิมใจ (2539: 65) ได้ศึกษา ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการรักษาความสะอาดของบ้านเมืองของเยาวชนระดับมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2538 จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางสังคมได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู กิจกรรมปฏิบัติการแก้ปัญหาการรักษาความสะอาดของบ้าน โรงเรียน สาธารณะสถาน และการได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรักษาความสะอาดของบ้านเมืองของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระเบียบ ชาญช่วง (2540: 75) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในที่สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน 373 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในที่สาธารณะของนักเรียน คือ ทศนคติต่อพฤติกรรมการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในที่สาธารณะ การเคยทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลนอกภาชนะรองรับ เมื่ออยู่บ้านและที่โรงเรียน ความถี่ที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับขยะและสิ่งปฏิกูล เขตที่อยู่อาศัย และเพศ ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในที่สาธารณะของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

แซคเคอร์ (Zacher. 1975: 4883A) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นปีที่ 11 ในรัฐมอนทานา โดยสุ่มนักเรียน 436 คน จาก 6 โรงเรียน พบว่า เพศ ขนาดครอบครัว การอ่านหนังสือพิมพ์ การได้ศึกษาความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและภูมิลาเนาของนักเรียน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อม และจากการเปรียบเทียบปัจจัยต่าง ๆ ปรากฏว่า เด็กชายมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเด็กหญิง เด็กจากครอบครัวเล็กมีคะแนนสูงกว่า เด็กในครอบครัวใหญ่ เด็กที่อ่านหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ 3 ฉบับขึ้นไปมีคะแนนสูงกว่าเด็กที่อ่านน้อยกว่านั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คอร์ธ (Cortes. 1987: 2529A) ได้ศึกษา เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ความรับผิดชอบและความสนใจในสิ่งแวดล้อมซึ่งได้แก่ สภาพชนบท กระบวนการธรรมชาติและผลกระทบ ตลอดจนปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศฟิลิปปินส์ โดยวัดจากคะแนนความมีจิตสำนึกในสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงภัยจากมลพิษ แต่ไม่รู้ถึงผลเสียของการทำลายป่าไม้ นักเรียนในเขตเมือง มีความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติน้อยกว่านักเรียนในชนบท ลักษณะชุมชน เขตที่อยู่อาศัย และปฏิสัมพันธ์ภายในโรงเรียน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนความมีจิตสำนึกในสิ่งแวดล้อมของนักเรียนได้ นักเรียนไม่มีค่านิยมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมีจิตสำนึกในสิ่งแวดล้อมของครูได้รับอิทธิพลมาจากชุมชน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่า เด็กโดยส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบและพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับที่ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมและความสนใจที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัว

2.1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ

วดี เขียวอุไร (2524 : 23) กล่าวว่า ตามปกติเด็กวัยรุ่นชายและหญิงนั้นมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน และเป็นระยะที่เด็กเพศชายและหญิงเกิดปัญหาและความรู้สึกนึกคิด อุดมคติที่ต่างกัน

กันยา สุวรรณแสง (2532 : 161) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม จากการค้นคว้าปรากฏว่า เพศหญิงหรือเพศชาย สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่ชายและหญิงจะมีเจตคติหรือความสนใจที่แตกต่างกัน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เพศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เพราะว่าเพศเป็นตัวกำหนดลักษณะของบุคคล

2.1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุ

ไมเยอร์ ; และแอลเลน (Myer ; & Allen. 1984) กล่าวว่า บุคคลที่มีอายุมากจะมีความยึดมั่นผูกพันมากกว่า เนื่องจากพึงพอใจในงานและได้รับตำแหน่งที่พึงพอใจ

ศิริพร อรุณสิงคะ (2544 : 23) กล่าวว่า อายุของบุคคลเป็นหนึ่งที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพัฒนาการและระดับวุฒิภาวะ ซึ่งในคนปกติเมื่อมีอายุมากขึ้น ระดับวุฒิภาวะจะเจริญขึ้นตามวัย และบุคลิกภาพทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ โดยจะค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนไปตามวัยบุคคล

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า อายุ เป็นวุฒิภาวะหนึ่ง ยิ่งมีอายุเพิ่มขึ้น วุฒิภาวะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านความพร้อม ด้านอารมณ์ และด้านอื่น ๆ จะพัฒนาตามอายุที่เปลี่ยนไปด้วย

2.1.1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับวินัยในตนเอง

2.1.1.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 59) ให้ความหมายว่า วินัยในตนเองหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการที่จะให้รางวัลตนเองเมื่อตนทำดีและลงโทษตนเองเมื่อทำชั่ว ซึ่งเป็นความสามารถในการควบคุมตนเองหรือความสามารถที่จะยับยั้งเป็นตัวของตัวเอง

ประภาพรณ เอี่ยมสุภชาติ (2532 : 759) ให้ความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลสามารถบังคับควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา ใจ ให้ประพฤติปฏิบัติได้เหมาะสมกับสถานการณ์เวลา และเป็นไปตามเงื่อนไขกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงที่สังคมกำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ โดยไม่ต้องการลงโทษหรือควบคุม และผู้ที่มีวินัยในตนเองนั้นจะเป็นผู้รู้จักกาลเทศะ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม และแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับทั้งต่อหน้าและลับหลัง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 60) ให้ความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองให้เป็นไปตามความตั้งใจและนำตนเองไปในทางที่ถูกต้องอย่างมีเหตุผล

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วินัยในตนเองหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้อยู่ในกฎระเบียบข้อบังคับ ปฏิบัติตนตามกฎหมายของสังคมตรงต่อเวลา เคารพในสิทธิของผู้อื่น ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น มีค่านิยมที่ดีงามเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ และมีความอดทน

2.1.1.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง

มะลิวัลย์ พร้อมจิต (2547: 78) ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักศึกษาโรงเรียนพณิชยการสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 343 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีวินัยใน

ตนเองของนักเรียน นักศึกษา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีวินัยในตนเอง เรียงลำดับจาก ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์ (2542: 68) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับ พฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและการอบรมเลี้ยงดูเข้มงวด กวดขัน มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1.1.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียน

2.1.1.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียน

2.1.1.4.1.1 ความหมายของทัศนคติ

เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์ (2520 : 38) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า ความรู้สึกของบุคคลที่มี ต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทาง ทิศใดทิศหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือ คัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งทัศนคติจะแสดงออกหรือ ปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนในกรณีที่สิ่งเร้านั้น เป็นสิ่งเร้าทางสังคม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2530 : 2) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคลหรือสิ่งของ การกระทำสถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีแสดงออกที่บ่งบอกถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

โรคิช (บุษราคัม ธุระพันธ์ . 2534 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Rokeach.1970) ได้ให้ความหมาย ของทัศนคติว่า เป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือ สภาพการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยา ตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการ เรียนรู้ และประสบการณ์ของบุคคลนั้น และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตามความรู้สึกที่มีให้แก่ โรงเรียน

2.1.1.4.1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

เฉลิมพล ศรีหงส์ ;และเสถียร เหลืองอร่าม (2521 : 10) กล่าวว่า ทัศนคติมีองค์ประกอบ สำคัญ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความคิดเห็นและเหตุผล หมายถึง ความเชื่อหรือความ คิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลของบุคคลในการจำแนกแยกแยะ ความ

แตกต่าง ตลอดจนผลต่อเนื่องที่จะเกิดขึ้น ซึ่งถ้าพิจารณาอย่างลึกซึ้งก็คือ การที่บุคคลจะสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคมที่ได้รับถ่ายทอดอบรมสั่งสอนมา เข้าไปใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบเหตุผลของการที่ตนจะประเมิน โดยการพิจารณาของบุคคลนั้น จะเป็นเรื่องของเหตุผลโดยไม่มีอารมณ์เข้าไปเกี่ยวข้อง

2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกทางอารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบเกลียด รัก เป็นต้น ซึ่งจะแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรม หมายถึง แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมหรือตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรมนี้ จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความคิดหรือสติและเหตุผล อารมณ์ หรือ ความรู้สึก

2.1.1.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียน

ทองศร กัลยาณสุนทร (2538: 84) ได้ศึกษา ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 24 คน นำมาสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและควบคุม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มทดลองได้รับการพัฒนาทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยโปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่ม กลุ่มควบคุมได้รับการพัฒนาโดยใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้กิจกรรมกลุ่มมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการใช้กิจกรรมกลุ่มมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรพรรณ กลิ่นเกษร (2538: 67) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมุติกับการใช้กรณีตัวอย่างที่มีต่อทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองหลวง อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 24 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน โดยให้กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการพัฒนาทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยโปรแกรมการใช้บทบาทสมมุติจำนวน 12 ครั้ง ติดต่อกันเป็นเวลา 6 สัปดาห์ และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการพัฒนาด้วยโปรแกรมการใช้กรณีตัวอย่าง จำนวน 12 ครั้ง ติดต่อกันเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้บทบาทสมมุติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีขึ้น

หลังจากได้รับการใช้กรณีตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการใช้บทบาทสมมติและนักเรียนที่ได้รับการใช้กรณีตัวอย่างมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนนั้นมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจ ความเอาใจใส่ ต่อโรงเรียน ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมและตัวอย่างที่จะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว

2.1.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ (2526 : 5) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่ และพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อกัน ในด้านต่างๆ เช่น การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ความรักและเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ ความกลมเกลียวของพ่อแม่ เป็นต้น

เฮิร์ลอค (ดวงกมล วงศ์ศรีหัส. 2541: 48; อ้างอิงมาจาก Hurlock. 1978) มีแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนี้คือ บิดามารดาที่ยอมรับเด็กคือการให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือเป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ชยันหมั่นเพียร รับผิดชอบรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมเท่า ๆ กับของตนเอง มีความตรงไปตรงมา สามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เพราะเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองให้ความรักความเข้าใจ เป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ จะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

2.1.2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบผู้ปกครอง

2.1.2.2.1 ความหมายของการเลียนแบบ

กรรติน เปรงซ่า (2535:95) การเลียนแบบ (Imitation) ในทางจิตวิทยาถือว่าเป็นกลไกป้องกันตนเองอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความพึงพอใจหรือเพื่อให้เกิดความสุขความสบายให้กับตนเอง

ปรีชา ธรรมา (2548 : 9) การเลียนแบบ (Imitation) หมายถึง พฤติกรรมการเอาอย่างต้นแบบซึ่งเกิดจากกระบวนการทางจิตวิทยาและสังคม โดยที่ผู้เลียนแบบอาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างของผู้ปกครอง ปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการกวาดเก็บขยะลงในถังขยะให้เรียบร้อย

2.1.2.2.2 บุคคลที่เด็กเลียนแบบ

สวนา พรพัฒน์กุล (2525:2-7) กล่าวว่า บุคคลที่เด็กจะเลียนแบบนั้นจะเริ่มต้นจากคนใกล้ชิดที่สุดแล้วค่อย ๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กตามพัฒนาการทางสังคมของเขา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1. การเลียนแบบจากพ่อแม่และครู ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้บุคคลจะเลียนแบบบุคคลใกล้ชิดที่สุดคือพ่อแม่ ซึ่งรวมถึงผู้ปกครอง และผู้ที่เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่ เมื่อเด็กเติบโตขึ้นได้ไปโรงเรียนเวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้นความสำคัญของครูในการเป็นตัวแบบจึงพอ ๆ กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูจึงควรเป็นตัวอย่างที่ดี แต่ต้องไม่สร้างแสดงบทบาทของตัวแบบให้แก่เด็ก

2. เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กชอบ จะต้องเป็นตัวอย่างที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่เด็ก อาจเป็นเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่แวดล้อมเขาอยู่

3. เลียนแบบจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ การเลียนแบบจะเกิดขึ้นเมื่อตัวแบบนั้นตรงตามความสนใจ เด็กหญิงจะเลียนแบบแตกต่างไปจากเด็กชายเนื่องจากความสนใจแตกต่างกัน แม้ในกลุ่มเด็กหญิงหรือเด็กชายด้วยกันความสนใจก็จะแตกต่างกันไปอีก เช่น เด็กหญิงบางคนสนใจเลียนแบบการทำงานในบ้านของพ่อแม่แต่บางคนอาจจะสนใจศิลปะการแสดงต่าง ๆ ที่ตนเห็นในรายการโทรทัศน์และพยายามที่จะเลียนแบบ

4. เลียนแบบจากผู้กล้าหาญ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชายย่อมจะมีผู้กล้าหาญที่ตนยกย่องและพอใจจะเลียนแบบตาม ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่ก็ได้ ตัวแบบของเด็กมักเป็นบุคคลที่มีอายุมากกว่า

5. เลียนแบบจากตัวละคร ซึ่งเป็นตัวละครในนิยาย ภาพยนตร์และโทรทัศน์

2.1.2.2.3 พฤติกรรมและกระบวนการเลียนแบบ

สวนา พรพัฒน์กุล (2525:2-7) กล่าวว่าพฤติกรรมเลียนแบบเป็นพฤติกรรมของสัตว์หรือของบุคคลที่แสดงออกโดยมีลักษณะเช่นเดียวกับพฤติกรรมของตัวแบบ ส่วนกระบวนการเลียนแบบนั้น มีการศึกษาวิเคราะห์ในแนวความคิดและความเชื่อพื้นฐานต่าง ๆ กันหลายกลุ่ม บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการที่ติดตัวมาแต่กำเนิดหรือเป็นสัญชาตญาณ บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการทางประสาทหรือการปรับตัว บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ อันเป็นผลจากการให้รางวัลและการลงโทษ บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการที่ยากต่อการกำหนดให้ชัดเจนว่าเป็นประการใด เพราะกระบวนการนี้

นอกจากจะเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาแล้ว ยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคมวิทยาอีกด้วย แนวความคิดอันหลากหลายเหล่านี้แสดงถึงความพยายามอันเป็นปรากฏการณ์ที่ควบคู่กับวิวัฒนาการด้านความคิดของมนุษย์

พฤติกรรมการณ์เลียนแบบ เป็นพฤติกรรมของผู้เลียนแบบ ซึ่งแสดงออกโดยอาศัยพฤติกรรมของตัวแบบเป็นต้นแบบ ตัวแบบประพฤติตน ปฏิบัติตนอย่างไร แสดงกิริยาอาการอย่างไร ผู้เลียนแบบกระทำอย่างนั้นด้วย ฝ่ายตัวแบบอาจมีตัวตนอยู่จริง ๆ ในอดีตและปัจจุบัน หรืออาจเป็นตัวแบบในจินตนาการ เช่น ในนวนิยายและวรรณคดี พฤติกรรมเลียนแบบอาจเหมือนกันหรือเป็นอยู่อย่างเดียวกับพฤติกรรมบางส่วนหรือทั้งหมดของตัวแบบในระดับที่มีความแตกต่างกันบ้างจนกระทั่งไม่มีความแตกต่างระหว่างกันเลย กล่าวคืออาจเหมือนกันทุกประการในด้านการประพฤติปฏิบัติตนตลอดถึงวิถีชีวิตของผู้เลียนแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความรู้สึก ความเลื่อมใสศรัทธา ทัศนคติ ค่านิยม อุดมคติของผู้เลียนแบบ และความสำคัญหรืออิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้เลียนแบบ รวมทั้งสถานการณ์แวดล้อมอื่น ๆ ประกอบด้วย

2.1.2.2.4 ทฤษฎีการเลียนแบบ

แบนดูรา (ประสาน อิศรปริดา. 2541:287-288 ; อ้างอิงมาจาก Bandura.1997) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) แบนดูรา กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จาก ผลกรรมมีข้อมูลอยู่มาก ทั้งนี้เพราะสิ่งที่เรียนรู้มีมากกว่าทั้งเวลาและโอกาสจะอ่านวย ดังนั้นการเรียนรู้จากการเลียนแบบจึงเป็นทางเลือกอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์มีโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางขึ้น พฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างเกิดขึ้นมาโดยที่มนุษย์ไม่เคยมีประสบการณ์ตรงเลย แต่ มนุษย์มองเห็นตัวแบบหรือผู้อื่นกระทำเช่น คนส่วนมากงดเว้นการเสพเฮโรอีน ทั้งๆที่ไม่เคยประสบผล กรรมที่จะได้รับกับการที่เสพเฮโรอีน ทั้งนี้เพราะคนนี้เรียนรู้ว่าการเสพเฮโรอีนจะได้รับผลทางลบ คือ ทำลายสุขภาพและถึงตายในที่สุด การเรียนรู้จากตัวแบบเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยบุคคลสังเกต พฤติกรรมของบุคคลอื่นแล้วคิดว่าจะสร้างพฤติกรรมใหม่

2.1.2.2.5 กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 52) ได้ให้ความหมายของ ตัวแบบไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นบรรทัดฐาน เป็นแบบหรือตัวอย่างที่นำมาให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบและเพื่อเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ

การเรียนรู้และการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบมี 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการใส่ใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใส่ใจหรือสนใจที่จะรับรู้พฤติกรรมตัวแบบ ซึ่งความใส่ใจของผู้สังเกตต่อตัวแบบขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ ลักษณะของตัวแบบ และลักษณะของผู้สังเกต ลักษณะและสาเหตุ ของตัวแปรที่ก่อให้เกิดความใส่ใจของผู้สังเกตได้ดี ได้แก่

1.1 ความเด่น ตัวแบบที่เด่นย่อมดึงดูดให้ผู้สังเกตใส่ใจมากกว่าตัวแบบที่ไม่เด่น

1.2 ความซับซ้อน ผู้สังเกตมีความใส่ใจต่อเหตุการณ์ของตัวแบบที่ไม่มีความซับซ้อนเกินไป

1.3 จำนวนตัวแบบในพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบถ้ามีหลายๆตัวย่อมเรียกร้องความสนใจและก่อให้เกิดความใส่ใจมากกว่าจำนวนตัวแบบน้อยๆ

1.4 ความเกี่ยวข้องและการมีคุณค่าปกติแล้วทุกคนจะใส่ใจตัวแบบที่เกี่ยวข้องและมีคุณค่ากับตนเองเสมอ เช่น ผู้ที่กำลังมีรถยนต์ก็จะใส่ใจพฤติกรรมการขับรถยนต์จากตัวแบบ หญิงสาวที่กำลังจะเป็นเจ้าสาวก็จะใส่ใจพฤติกรรมเจ้าสาวในวันวิวาห์

องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใส่ใจก็คือ ตัวผู้สังเกตเองลักษณะของผู้สังเกตที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการใส่ใจ ได้แก่

1. การรับรู้ ซึ่งรวมถึงความสามารถในการรับรู้ และประสบการณ์การรับรู้ในอดีตผู้ที่สามารถรับรู้ได้ดีย่อมมีแนวโน้มในการใส่ใจดีกว่าผู้ที่มีการรับรู้ไม่ดีและประสบการณ์รับรู้ในอดีตจะเป็นแนวโน้มให้ผู้สังเกตใส่ใจตัวแบบในแง่ใดแง่หนึ่ง และเป็นแนวโน้มในการแปลความจากการรับรู้

2. ระดับการตื่นตัว การตื่นตัวที่กล่าวนั้นอาจจะพิจารณาได้จากภาวะต่างๆ ของอินทรีย์ นักจิตวิทยาพบว่า ในขณะที่อยู่ในสภาวะตื่นตัวระดับปานกลาง จะมีความสนใจต่อตัวแบบได้ดีกว่าในภาวะตื่นตัวต่ำ

3. ความรู้สึกชอบที่มีอยู่เดิม ถ้าผู้สังเกตมีความรู้สึกชอบตัวแบบหนึ่งอยู่ก่อน เขาจะมีความรู้สึกใส่ใจต่อสิ่งนั้นมาก

2. กระบวนการจำ (Retention Process) กระบวนการที่เก็บรวบรวมแบบแผนของพฤติกรรมของตัวแบบที่สังเกตเห็นทุกครั้ง แล้วนำมาสร้างเป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่แน่ชัด การเก็บจำจะกระทำในรูปของกระบวนการที่ลงรหัส ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การเก็บจำในรูปของมโนภาพ และการเก็บจำในรูปสัญลักษณ์ภาษา ซึ่งการจำในลักษณะทั้ง 2 ประการนี้ช่วยให้จำได้ง่ายและคงทน สำหรับการฝึกฝนและการทบทวนในใจ หรือการกระทำจะส่งเสริมผู้สังเกตจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น

3. กระบวนการกระทำ (Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่ที่จำเก็บไว้นั้นมากระทำ ซึ่งการกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกตการกระทำของตนเอง การได้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเองและการเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ความสามารถทางการ และทักษะในพฤติกรรมย่อยๆ ต่างๆ ที่จะทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามตัวแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) บุคคลอาจจะเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ หรือพฤติกรรมใหม่ๆ จากการสังเกต แต่ไม่ได้แสดงออกหรือการทำ (Perform) พฤติกรรมที่เรียนรู้จากตัวแบบนั้นโดย

ทันที บุคคลจะแสดงออกหรือกระทำก็ต่อเมื่อมีแรงจูงใจบางอย่างหรือมีสิ่งล่อใจ(Incentive) เกิดขึ้น ซึ่งอาจแสดงออกหลังจากที่เรียนรู้มาแล้วเป็นเวลานาน ถ้าเราได้รับการเสริมแรงหลังจากที่มีการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ เราก็จะมีแรงจูงใจในการใส่ใจ จดจำ และแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นมากขึ้น การเสริมแรงยังก่อให้เกิดความคงทนของการเรียนรู้ ผู้ที่ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไปถ้าหากได้รับการเสริมแรง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเลียนแบบผู้ปกครอง ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้ นั้น เด็กจะเลียนแบบบุคคลใกล้ชิดที่สุด คือ พ่อแม่ ซึ่งมีความหมายถึงผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กแทนพ่อแม่ด้วยเมื่อเด็กเติบโตขึ้นเป็นการเลียนแบบจากบุคคลที่ใกล้ชิดและสนิทสนมกับนักเรียนมากที่สุด และเป็น การกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างจากผู้ปกครองปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.1.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

อรัญญา เจริญกุล (2539: 72) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงอานาจ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ให้การให้ตัวแบบและกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้สถานการณ์จำลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมดีขึ้นหลังได้รับการให้ตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมดีขึ้นหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการให้ตัวแบบและนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

นิรัชรา จันทิหาล้า (2541: 68) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลการใช้เทคนิคเบียร์รกรกับเทคนิคตัวแบบ ต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเจริญนนท์อนุทิศ 3 จำนวน 8 คน แบ่งเป็นกลุ่มเทคนิคเบียร์รกร 4 คน และกลุ่มตัวแบบวิดิทัศน์ 4 คน ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคเบียร์รกร สามารถเพิ่มพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแบบวิดิทัศน์ สามารถเพิ่มพฤติกรรมรักษาความสะอาดของชั้นเรียนและพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การปรับพฤติกรรมรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรม

การรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน โดยเทคนิคเบี่ยงอรรถกร และตัวแบบวิถีทัศน์ไม่แตกต่างกัน

2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

2.1.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (2523 : 45-46) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมและโครงการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมีผลโดยตรงต่อชีวิตและสุขภาพของนักเรียนในแง่ต่าง ๆ กัน การทำให้นักเรียนมีความสุขสบาย ร่างกายมีความสุข หรือการป้องกันไม่ให้เกิดโรคและอันตรายจากการบาดเจ็บต่างๆ

อุรัญญา รักษาธุระ (2526 : 6-7) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้ว่า สภาพการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนและครู

สานิต รัตตัญญู (2533 : 9-10) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นสภาพการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์หรือบุคลิกภาพของครูที่มีต่อนักเรียน การให้บริการนักเรียน กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ การปกครอง ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน ซึ่งจะประกอบด้วยสภาพต่าง ๆ และบริเวณโดยรอบภายในโรงเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

3.1 ประวัติของโรงเรียนวัดคลองขวาง

โรงเรียนวัดคลองขวาง ใช้อักษรย่อ “ค.ข.” และ “ม.ค.ข.” สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไทรน้อย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2476 โดยเริ่มแรกใช้ศาลาการเปรียญวัดคลองขวางเป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2506 ท่านพระครูขอบเจ้าอาวาสวัดคลองขวางในสมัยนั้น ร่วมกับนายใช้ นางเก็บ คหบดีในตำบลคลองขวาง ได้บริจาคเงินจำนวน 50,000 บาท สมทบกับงบประมาณของทางราชการ 50,000 บาท รวมเป็นเงิน 100,000 บาท จัดสร้างอาคารเรียนถาวร ใช้เป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 ท่านพระครูขอบและกรรมการวัดได้แบ่งเขตวัดให้เป็นสถานที่จัดสร้างโรงเรียนอย่างเป็นทางการ ในเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนอีก 1 หลัง จำนวน 4 ห้องเรียน และในปี พ.ศ. 2520 ทางราชการได้อนุมัติงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มอีก 1 หลัง

ต่อจากนั้นมาจำนวนนักเรียนโรงเรียนวัดคลองขวางได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปี พ.ศ. 2534 โรงเรียนได้รับนโยบายให้เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทำให้มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในปัจจุบันนี้โรงเรียนวัดคลองขวางมีภารกิจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมีอาคารเรียน 3 หลัง หอประชุม 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 2 หลัง บ้านพักครูแบบทาวเฮาส์ 1 หลัง 6 ห้อง

3.2 นโยบายและมาตรการ

1. ส่งเสริมการจัดชั้นอนุบาลสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนให้ได้รับการพัฒนาในทุกด้านให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา
2. เร่งรัดติดตามเกณฑ์เด็กเข้าเรียนและจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้รับเข้าเรียนจนจบหลักสูตร
3. ส่งเสริมสนับสนุนและจัดการศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสในการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมกับวัย
4. พัฒนาระบบการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมทุกระดับชั้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา
5. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์
6. พัฒนาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
7. เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ และมุ่งสร้างคุณธรรม จริยธรรม อุดมการณ์ และจิตสำนึกในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร
8. สร้างขวัญกำลังใจ ความภูมิใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคคลเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีความสุข
9. ให้เป็นโรงเรียนของชุมชน
10. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง จังหวัดนนทบุรี ปี พ.ศ. 2549 จำนวน 164 คน เป็นนักเรียนชาย 80 คน และนักเรียนหญิง 84 คนโดยแบ่งเป็นระดับชั้นต่าง ๆ ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 70 คน เป็นนักเรียนชาย 39 คน และนักเรียนหญิง 31 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 45 คน เป็นนักเรียนชาย 20 คน และนักเรียนหญิง 25 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 49 คน เป็นนักเรียนชาย 21 คน และนักเรียนหญิง 28 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับชั้น และเพศ

ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	39	31	70
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	20	25	45
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	21	28	49
รวม	80	84	164

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามวินัยในตนเอง
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบครู
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับชั้นการศึกษา

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวินัยในตนเอง

2.1 ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาแบบสอบถามวินัยในตนเองของ สินีนาฏ สุทธิจินดา (2543)

2.3 สร้างแบบสอบถามวินัยในตนเอง โดยใช้แนวคิดที่ได้จาก ข้อ 2.1 และ 2.2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามวินัยในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบได้					
00	นักเรียนมาโรงเรียนสายเป็นประจำ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มี ความหมายเชิงบวก	ข้อความที่มี ความหมายเชิงลบ
จริงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน
จริง	4 คะแนน	2 คะแนน
จริงบ้าง	3 คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีวินัยในตนเองดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีวินัยในตนเองดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีวินัยในตนเองไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน

แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน ของสมชาย แสงถนอม (2540) และ ไพวัลย์ แสงสุนทร (2544)

3.3 สร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน โดยใช้แนวคิดที่ได้จาก ข้อ 3.1 และ 3.2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน

ด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ข้อใดข้อหนึ่งให้ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
0	การช่วยกันทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียนทำให้โรงเรียนสะอาด					
00	การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนทุกวัน ทำให้เสียเวลา					

ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
0	นักเรียนอยากพัฒนาโรงเรียนให้สะอาด					
00	นักเรียนมีความรู้สึกที่โรงเรียนมีขยะ เพิ่มขึ้น					

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนที่ทำเป็นประจำ
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนที่ทำเกือบเป็นประจำ
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนที่ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนที่ทำน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนที่ทำน้อยครั้งที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บ่อย ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้ง ที่สุด
0	นักเรียนร่วมกันประหยัดน้ำภายใน โรงเรียน					
00	นักเรียนไม่ทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนนที่มีความหมายทางบวก

ด้านความรู้	ด้านความรู้ลึก	ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม (คะแนน)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ 5
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง 4
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง 3
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	น้อยครั้งที่สุด 1

ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9)

ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อโรงเรียนทางบวก

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีทัศนคติต่อโรงเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีทัศนคติต่อโรงเรียนทางลบ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของ วราภรณ์ แดงเจริญ (2544) และประกายทิพย์ พิชัย (2539)

4.3 สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 4.1 และ 4.2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ข้อใดข้อหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนกับผู้ปกครอง</u>					
0	นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน					
00	นักเรียนชอบโต้แย้งกับผู้ปกครอง					
	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองกับนักเรียน</u>					
0	ผู้ปกครองให้ความสนใจใส่ใจนักเรียน					
00	ผู้ปกครองจะทำโทษเมื่อนักเรียนกระทำผิด					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มี ความหมายเชิงบวก	ข้อความที่มี ความหมายเชิงลบ
จริงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน
จริง	4 คะแนน	2 คะแนน
จริงบ้าง	3 คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9)

ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนอยู่บ้านช่วยประหยัดน้ำเหมือนที่ ผู้ปกครองทำ					
00	นักเรียนไม่ค่อยรักษาความสะอาดบริเวณ บ้านเหมือนที่ผู้ปกครองทำ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มี ความหมายเชิงบวก	ข้อความที่มี ความหมายเชิงลบ
จริงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน
จริง	4 คะแนน	2 คะแนน
จริงบ้าง	3 คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีการเลียนแบบผู้ปกครองมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีการเลียนแบบผู้ปกครองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง การเลียนแบบผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน

แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

6.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน

6.2 ศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน ของธนพงษ์ มุ่งไผ่ดี (2548) 6.3 สร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดที่ได้จาก ข้อ 6.1 และ 6.2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	บริเวณโรงเรียนสะอาด					
00	โรงอาหารมีที่นั่งรับประทานอาหารไม่ เพียงพอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มี ความหมายเชิงบวก	ข้อความที่มี ความหมายเชิงลบ
จริงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน
จริง	4 คะแนน	2 คะแนน
จริงบ้าง	3 คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9)
ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียนไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนทำความสะอาดโรงเรียนตามที่ครู สอน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มี ความหมายเชิงบวก	ข้อความที่มี ความหมายเชิงลบ
จริงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน
จริง	4 คะแนน	2 คะแนน
จริงบ้าง	3 คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9)

ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง มีการเลียนแบบครูมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง มีการเลียนแบบครูปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง มีการเลียนแบบครูน้อย

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนทำความสะอาดห้องทุกวันเหมือน ที่เพื่อน ๆ ทำ					
00	นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงถังเหมือนที่เพื่อน ๆ ทำ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มี ความหมายเชิงบวก	ข้อความที่มี ความหมายเชิงลบ
จริงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน
จริง	4 คะแนน	2 คะแนน
จริงบ้าง	3 คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9)

ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีการเลียนแบบเพื่อนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีการเลียนแบบเพื่อนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีการเลียนแบบเพื่อนน้อย

ตอนที่ 9 แบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

9.1 ศึกษาานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

9.2 ศึกษาแบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ สุจินตนา ดีบุกสุขลา (2547)

9.3 สร้างแบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้แนวคิดที่ได้จาก ข้อ 9.1 และ 9.2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิกเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ข้อใดข้อหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนเก็บขยะภายในบริเวณโรงเรียน โดยไม่ต้องมีใครบอกให้ทำ					
00	นักเรียนไม่ค่อยช่วยกันประหยัดน้ำ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มี ความหมายเชิงบวก	ข้อความที่มี ความหมายเชิงลบ
จริงที่สุด	5 คะแนน	1 คะแนน
จริง	4 คะแนน	2 คะแนน
จริงบ้าง	3 คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	2 คะแนน	4 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่ดี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเยี่ยมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมทางภาษา ข้อความ และการใช้ตัวเลือกในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่ค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบทดสอบในการวิจัย

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกมาแล้ว
ในข้อ 2.1 มาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดนนทบุรี
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจำนวน 164 ฉบับระหว่างวันที่ 15-25 ธันวาคม 2549 โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม ได้คืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่ได้ในข้อ 2 ที่สมบูรณ์ คือตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามดังกล่าวมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดนนทบุรี
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดนนทบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา F- Distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
X_1	แทน	เพศ : นักเรียนชาย
X_2	แทน	เพศ : นักเรียนหญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4

X_5	แทน	ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5
X_6	แทน	ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6
X_7	แทน	วินัยในตนเอง
X_8	แทน	ทัศนคติต่อโรงเรียน
X_9	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_{10}	แทน	การเลียนแบบผู้ปกครอง
X_{11}	แทน	ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน
X_{12}	แทน	การเลียนแบบครู
X_{13}	แทน	การเลียนแบบเพื่อน
Y	แทน	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอจำนวนร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ตอนที่ 2 เสนอค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ วินัยในตนเอง ทัศนคติ ต่อโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การเลียนแบบผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน การเลียนแบบครู การเลียนแบบเพื่อน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 เสนอวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทร

น้อย จังหวัดนนทบุรี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

	ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	80	48.80
	หญิง	84	51.20
	รวม	164	100.00
2. ระดับชั้น			
	ประถมศึกษาปีที่ 4	70	42.70
	ประถมศึกษาปีที่ 5	45	27.40
	ประถมศึกษาปีที่ 6	49	29.90
	รวม	164	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.20 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.80 และจำแนกตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 42.70 รองลงมาเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 29.90 และเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 27.40

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ วินัยในตนเอง และทัศนคติต่อโรงเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และการเลียนแบบผู้ปกครอง ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน การเลียนแบบครู และการเลียนแบบเพื่อน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ดังแสดงใน ตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว

ได้แก่ อายุ วินัยในตนเอง และทัศนคติต่อโรงเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และการเลียนแบบผู้ปกครอง ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน การเลียนแบบครู และการเลียนแบบเพื่อน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
อายุ	10.97	.97	วัยเด็กตอนกลาง
วินัยในตนเอง	3.54	.48	ดีพอใช้
ทัศนคติต่อโรงเรียน	3.62	.36	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.85	.63	ดี
การเลียนแบบผู้ปกครอง	3.63	.59	ดีพอใช้
ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน	3.36	.53	ดีพอใช้
การเลียนแบบครู	3.61	.60	ปานกลาง
การเลียนแบบเพื่อน	3.57	.57	ปานกลาง
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.42	.66	ดีพอใช้

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีมีอายุเฉลี่ยอยู่ในช่วงวัยเด็กตอนกลาง มีวินัยในตนเองเฉลี่ยอยู่ในระดับดีพอใช้ มีทัศนคติต่อโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับดี มีการเลียนแบบผู้ปกครองอยู่ในระดับพอใช้ ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียนพอใช้ การเลียนแบบครูอยู่ในระดับปานกลาง การเลียนแบบเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง และมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับพอใช้

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	Y
X ₁	1.000	1.000**	-.133	.144	-.081	-.077	-.258**	-.427**	-.180*	-.214**	-.120	-.082	-.139	-.044
X ₂		1.000	.133	-.144	.081	.077	.258**	.427**	.180*	.214**	.120	.082	.139	.044
X ₃			1.000	-.620**	-.023	.692**	-.104	-.088	-.256**	-.012	-.275**	-.229**	-.246**	-.190*
X ₄				1.000	-.531**	-.563**	.211**	.103	.322**	.144	.271**	.305**	.237**	.323**
X ₅					1.000	-.401**	-.049	-.064	-.100	-.077	.011	-.128	-.014	-.055
X ₆						1.000	-.180*	-.050	-.250**	-.081	-.303**	-.205**	-.242**	-.296**
X ₇							1.000	.461**	.528**	.419**	.306**	.306**	.442**	.397**
X ₈								1.000	.574**	.426**	.241**	.255**	.433**	.310**
X ₉									1.000	.453**	.343**	.382**	.493**	.467**
X ₁₀										1.000	.272**	.422**	.409**	.385**
X ₁₁											1.000	.397**	.491**	.448**
X ₁₂												1.000	.635**	.574**
X ₁₃													1.000	.586**
Y														1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) วินัยในตนเอง (X_7) ทัศนคติต่อโรงเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การเลียนแบบผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X_{11}) การเลียนแบบครู (X_{12}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{13})

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) และ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_3)

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีมี 3 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : นักเรียนชาย (X_1) เพศ : หญิง (X_2) และระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	159	33.005	8.251	33.990**
Residual	4	38.598	.243	
Total	163	71.603		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า มี 4 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 6 ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₃	.324	.098	.295	.586	.343	84.724**
X ₁₃ , X ₁₂	.271	.085	.231	.642	.412	56.367**
X ₁₃ , X ₁₂ , X ₉	.196	.084	.188	.666	.444	42.540**
X ₁₃ , X ₁₂ , X ₉ , X ₁₁	.193	.071	.153	.679	.461	33.990**
a = -.114						
R = .679						
R ² = .461						
SE _{est} = .4927						

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ และการเปลี่ยนแปลงเพื่อน (X₁₃) การเปลี่ยนแปลงครู (X₁₂) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X₉) และลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X₁₁) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีได้คิดเป็นร้อยละ 46.10 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง 49
อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{\mathbf{Y}} = -.114 + .324X_{13} + .271X_{12} + .196X_9 + .193X_{11}$$

สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง
อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\mathbf{Z} = .295X_{13} + .231X_{12} + .188X_9 + .153X_{11}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดนนทบุรี

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดนนทบุรี
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง จังหวัดนนทบุรี ปี พ.ศ. 2549 จำนวน 164 คน เป็นนักเรียนชาย 80 คน และนักเรียนหญิง 84 คนโดยแบ่งเป็นระดับชั้นต่าง ๆ ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 70 คน เป็นนักเรียนชาย 39 คน และนักเรียนหญิง 31 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 45 คน เป็นนักเรียนชาย 20 คน และนักเรียนหญิง 25 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 49 คน เป็นนักเรียนชาย 21 คน และนักเรียนหญิง 28 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวินัยในตนเอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.183 - 3.326 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .7823

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.183 - 4.704 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9136

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.646 - 4.277 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8645

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.236 - 4.025 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .7933

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.183 - 3.552 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8653

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.236 - 2.898 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .7609

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.183 - 3.771 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .7984

ตอนที่ 9 แบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.183-2.934 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9225

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคลองขวาง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 19 ธันวาคม 2549 ถึงวันที่ 25 ธันวาคม 2549 จำนวน 164 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ จากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบข้อมูลครบทุกคำถามอย่างสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมุติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) วินัยในตนเอง (X_7) ทักษะติดต่อโรงเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การเลียนแบบผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X_{11}) การเลียนแบบครู (X_{12}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{13})

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6)

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_3)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรีมี 3 ปัจจัย ได้แก่ นักเรียนเพศชาย (X_1) นักเรียนเพศหญิง (X_2) และระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อน

(X_{13}) การเลียนแบบครู (X_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) และลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X_{11}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีได้ คิดเป็นร้อยละ 46.10

5. สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เขียนได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -.114 + .324X_{13} + .271X_{12} + .196X_9 + .193X_{11}$$

5.2 สมการพยากรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .295X_{13} + .231X_{12} + .188X_9 + .153X_{11}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) วินัยในตนเอง (X_7) ทศนคติต่อโรงเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การเลียนแบบผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X_{11}) การเลียนแบบครู (X_{12}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{13})

1.1 ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 4 มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงเรียนรู้และปฏิบัติตามได้ดี ค่อนข้างเชื่อฟังสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้และในหลักสูตรการเรียนการสอนมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ วิชาวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ในวิชาสังคมศึกษานั้นจะเน้นในเรื่องของข้อควรปฏิบัติและจริยธรรมที่ปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม และจิตสำนึก ซึ่งจะสอดคล้องกับวิชาวิทยาศาสตร์ที่จะเน้นเนื้อหาในลักษณะทางกายภาพด้านสิ่งแวดล้อมให้เห็นถึงประโยชน์และโทษเมื่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเกิดการเปลี่ยนแปลง จึงส่งผลให้นักเรียนระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.2 วินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีวินัยในตนเองดี มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีวินัยในตนเอง เป็นนักเรียนที่สามารถควบคุมการกระทำและอารมณ์ของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยเกิดจากความสำนึกของตนเองว่าสิ่งที่กระทำนั้นเป็นสิ่งที่ดีงาม แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลที่ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองและบุคคลอื่นในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและบุคคลอื่น โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม และสิทธิของผู้อื่น ได้แก่ การทิ้งขยะเป็นที่ การทำความสะอาดตามที่ได้รับมอบหมาย การทำตามกฎข้อบังคับของโรงเรียนโดยไม่มีใครบังคับ จึงทำให้นักเรียนรู้จักที่จะควบคุมการกระทำและอารมณ์ของตนเองเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ดี

1.3 ทักษะคิดต่อโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีทักษะคิดต่อโรงเรียนมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อโรงเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีทักษะคิดต่อโรงเรียนในทางที่ดีจะเป็นคนที่มีจิตสำนึก ไม่เห็นแก่ตัว และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้พบเห็น ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ แก่โรงเรียน เพื่อทำให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อโรงเรียน ฉะนั้นนักเรียนที่มีทักษะคิดต่อโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับผู้ปกครองมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่ดี ทำให้ผู้ปกครองให้ความสนใจใส่ใจดูแลปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้เป็นที่ เป็นทาง การแสดงความเคารพ การแสดงความรัก การเชื่อฟังคำสั่งสอน การช่วยเหลืองานบ้าน การขอคำปรึกษาทั้งในเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.5 การเลียนแบบผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า พฤติกรรมของผู้ปกครองทางบวกนักเรียนนำมาเป็นแบบอย่าง ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี รวมถึงการกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างจากผู้ปกครองปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการกวาดเก็บขยะลงในถุงขยะให้เรียบร้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนใช้เวลาอยู่ที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ทำให้นักเรียนเห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ปกครอง การเลียนแบบจากพ่อแม่ ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้บุคคลจะเลียนแบบบุคคลใกล้ชิดที่สุดคือพ่อแม่ ซึ่งรวมถึงผู้ปกครอง และผู้ที่เลี้ยงดูเด็ก

แทนพ่อแม่ ผู้ปกครองจึงควรเป็นตัวแบบที่ดี แต่ต้องไม่แสดงบทบาทของตัวแบบให้แก่เด็ก และนำมาปฏิบัติได้ในโรงเรียน ดังนั้น การเลียนแบบผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.6 ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียนทางบวกนักเรียนมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะโรงเรียนได้จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนและช่วยกันรักษาความสะอาดในโรงเรียน ทั้งนี้ สภาพต่าง ๆ และบริเวณโดยรอบภายในโรงเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้น ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์

1.7 การเลียนแบบครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า พฤติกรรมของครูทางบวก นักเรียนนำมาเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบครูเป็นการกระทำของนักเรียนโดยเขาแบบอย่างทีครูปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการที่นักเรียนต้องมาโรงเรียน สัปดาห์ละ 5 วัน จึงทำให้นักเรียนยึดการกระทำของครูนำมาเป็นแบบอย่าง ถ้าครูมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทางที่ดี จะส่งผลให้นักเรียนมี พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทางที่ดีด้วย การกระทำของนักเรียนโดยเขาแบบอย่างทีครูปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดังกล่าว ดังนั้นการเลียนแบบครู จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.8 การเลียนแบบเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า พฤติกรรมของเพื่อนทางบวกนักเรียนนำมาเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายอยู่ในช่วงเจริญเติบโตจะย่างเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น เพื่อนเป็นสิ่งสำคัญและนักเรียนต้องการการยอมรับจากเพื่อน และเมื่ออยู่โรงเรียนจะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่พฤติกรรมของเพื่อนทำให้นักเรียนนำมาเป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้พฤติกรรมของเพื่อนมีอิทธิพลต่อตัวนักเรียน การกระทำของนักเรียนโดยเขาแบบอย่างทีเพื่อนปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการกวาดเก็บขยะลงในถังขยะให้เรียบร้อย ดังนั้นการเลียนแบบเพื่อน จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6)

2.1.1 ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียน ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 6 มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในช่วงที่เปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ จึงทำให้ไม่ปฏิบัติตามให้อยู่ในระเบียบเพราะเชื่อว่าจะทำให้ตนเองเด่นในสายตาเพื่อน ดังนั้นนักเรียนระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_3)

2.2.1 อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า อายุที่อยู่ในช่วงวัยเด็กตอนกลางจะมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ไม่ดี ซึ่งนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เริ่มมีพัฒนาการในหลาย ๆ ด้าน เพราะเป็นวัยที่เข้าสู่วัยรุ่นตอนโต จะขาดในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และอายุ มีผลต่อการกระทำของนักเรียนที่เป็นตัวกำหนดความชัดเจนในเรื่องความรับผิดชอบของนักเรียนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้น อายุ จึงมีความสัมพันธ์ทางลบกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีมี 3 ปัจจัย ได้แก่ นักเรียนเพศชาย (X_1) นักเรียนเพศหญิง (X_2) และระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)

3.1 นักเรียนเพศชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แสดงว่า

นักเรียนชายบางคน มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายบางคนมาจากครอบครัวที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนชายคนนั้น กลายเป็นคนขาดจิตสำนึก มีความมักง่าย และไม่มีความรับผิดชอบ มีลักษณะที่ขาดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ในขณะเดียวกัน นักเรียนชายบางคน มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนชายได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกมีความรับผิดชอบ ส่งผลให้นักเรียนชายมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเหมาะสม

3.2 นักเรียนเพศหญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แสดงว่า นักเรียนหญิงบางคน มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกัน นักเรียนหญิงบางคนมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเหมาะสม

นักเรียนเพศหญิง มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนหญิงบางคนมาจากครอบครัวที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนหญิงคนนั้น กลายเป็นคนขาดจิตสำนึก มีความมักง่าย และไม่มีความรับผิดชอบ มีลักษณะที่ขาดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

นักเรียนหญิงบางคน มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเหมาะสม ทั้งนี้เพราะได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนหญิงได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกมีความรับผิดชอบ ส่งผลให้นักเรียนหญิงมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเหมาะสม

3.3 ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กล่าวคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกัน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเหมาะสม

นักเรียนระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับ: ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นวัยที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนจากวัยเด็กเล็ก ยังติดอยู่กับการชอบเล่น ขาดความรับผิดชอบ จนในที่สุด กลายเป็นนักเรียนที่มีความประพฤติที่ไม่ดี และในที่สุดนักเรียนขาดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

นักเรียนระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 5 มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเหมาะสม ทั้งนี้ เพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตและกำลังเลื่อนขั้นไปชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น รวมทั้งมีจิตสำนึก มีความประพฤติดี จึงส่งผลให้ให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบเพื่อน (X_{13}) การเลียนแบบครู (X_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) และลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน (X_{11}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีได้ร้อยละ 46.10

4.1 การเลียนแบบเพื่อนส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนที่มีการเลียนแบบเพื่อนมาก ทำให้มีการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบเพื่อนเป็นการกระทำของนักเรียนโดยเขาแบบอย่างที่เขาปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการกวาดเก็บขยะลงในถังขยะให้เรียบร้อย ซึ่งเป็นพฤติกรรมของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งที่มียุทธพลมากในวัยเรียนซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะก้าวสู่วัยรุ่นตอนต้น หลีกเลียงไม่ได้เลยที่เด็กจะไม่กระทำตามเพื่อนในการทำสิ่งต่าง ๆ เพราะเด็กคิดว่าถ้าไม่ทำตามเพื่อนก็จะอยู่กลุ่มเดียวกับเพื่อนไม่ได้ ดังที่ ประเทือง ภูมิภักดิ์ (2535:70-71 ; อ้างอิงจาก Bandura, 1977) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ 2 วิธี คือ การเรียนรู้จากผลกรรม และการเรียนรู้จากการเลียนแบบ ซึ่งการเรียนรู้จากการเลียนแบบเป็นวิธีที่ทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางขึ้น ดังนั้นการเลียนแบบเพื่อนสำหรับเด็กในช่วงวัยนี้จึงชัดเจน ทั้งในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ งามตา วรินทร์านนท์ (2534: 168-170) ที่กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลสูงสุดในช่วงเข้าสู่วัยรุ่นโดยมีลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมและการชักจูง ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะไม่ได้รับการยอมรับและถูกขับออกจากกลุ่ม ดังนั้น การเลียนแบบเพื่อนส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนเป็นอันดับแรก

4.2 การเลียนแบบครู มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสอง แสดงว่า นักเรียนที่มีการเลียนแบบครูมาก ทำให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะ การเลียนแบบครูเป็นการกระทำของนักเรียนโดยเขาแบบอย่างที่เขาปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การไม่เปิดน้ำทิ้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด การทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ และการที่นักเรียนต้องมาโรงเรียน สัปดาห์ละ 5 วัน จึงทำให้นักเรียนยึดการกระทำของครูนำมาเป็นแบบอย่าง ถ้าครูมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทางที่ดี ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทางที่ดีด้วย ดังนั้น การกระทำของนักเรียนโดยเขาแบบอย่างที่เขาปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดังกล่าว ทำให้นักเรียนมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีด้วย ดังที่ สวนา พรพัฒน์กุล (2525:2-7) กล่าวว่า เมื่อเด็กเติบโตขึ้นได้ไปโรงเรียนเวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้นความสำคัญของครูในการเป็นตัวแบบจึงพอ ๆ กับพ่อแม่ ดังนั้น การเลียนแบบครูมีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนเป็นอันดับที่สอง

4.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสาม แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับผู้ปกครองดี ทำให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนั้น การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การแสดงความเคารพ การแสดงความรัก การเชื่อฟังคำสั่งสอน การช่วยเหลืองานบ้าน การขอคำปรึกษาทั้งในเรื่อง

การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว และ การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ การดูแลสุขภาพ การอบรมสั่งสอน การให้กำลังใจ เป็นที่ปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัวและ เรื่องการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ ผู้ปกครองต้องเป็นผู้สั่งสอนนักเรียนให้ปฏิบัติในทางที่ดีที่ผู้ปกครองทำ เช่นไรนักเรียนก็ยอมทำตามเช่นนั้น เพราะผู้ปกครองเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ดังนั้น นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับผู้ปกครองดี ทำให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดีด้วย

4.4 ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสี่ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะ ทางกายภาพในโรงเรียนดี ทำให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ทั้งนี้เพราะ ลักษณะทางกายภาพภายใน โรงเรียนเป็นสภาพต่าง ๆ และบริเวณโดยรอบภายในโรงเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ดังนี้ สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ อาคารเรียน สนาม โรงอาหาร ห้องน้ำ และ หอประชุม และ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ก๊อกน้ำ ถังขยะ ไม้กวาด และไม้ถูพื้น และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้นักเรียนมี ความกระตือรือร้นที่จะช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนที่มีการ จัดเตรียมถังขยะแยกประเภทขยะที่ถูกต้อง และเพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอยที่มีขึ้นในแต่ละวัน ตามจุดและสถานที่ต่าง ๆ ย่อมเป็นการส่งเสริม และกระตุ้นให้นักเรียนมีความใส่ใจที่จะทิ้งขยะมูลฝอย ให้ถูกต้อง ดังนั้น นักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพในโรงเรียนดี ทำให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดี ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจน ผู้ที่เกี่ยวข้อง กับนักเรียนทราบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนมีอะไรบ้าง เพื่อใช้เป็น แนวทางในการส่งเสริมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ตลอดจนใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนา ให้นักเรียนรู้จักรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

1.1 การเลียนแบบเพื่อนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เป็น อันดับแรก ผู้บริหาร ครูผู้สอนจึงควรส่งเสริมและตักเตือนให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเฉพาะสิ่งที่ดีควรปฏิบัติตาม นำมาเป็นแบบอย่าง

1.2 การเลียนแบบครูมีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เป็นอันดับที่สอง ผู้บริหาร จึงควรสนับสนุนให้ครูประพฤติปฏิบัติในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสิ่งที่ควรปฏิบัติให้มาก เพราะนักเรียนค่อนข้างจะเชื่อฟังครู และครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เป็นอันดับที่สาม ผู้บริหาร คณะครูจึงควรสนับสนุนให้นักเรียนมีความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ในทางที่ดีเพื่อเป็นแรงจูงใจต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.4 ลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน เป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้โรงเรียนมีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น ในการทำความสะอาดเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ต้องปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับผู้เรียนในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในด้านอื่นๆ เช่น ความรับผิดชอบ เจตคติ ความเสียสละ เป็นต้น

2.3 ควรเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการใช้แบบสอบถาม โดยวิธีอื่นๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษม จันทรแก้ว. (2530). *การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (2530). *การอนุรักษ์ธรรมชาติในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สยามสมาคม
- กุลวรรณ วิทยาวงศจุ. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). "การฝึกวินัยเด็ก," *วารสารการศึกษาปฐมวัย*.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน.(2535). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7*
(2535-2539).
- งามตา วนินทานนท์. (2534). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จิตนภา เสถียรวิริยคุณ. (2536). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ คม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เชิดศักดิ์ ไชวาลินธิ์. (2520) . *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2527). *จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เต็มดวง รัตนทัศนีย์ และคณะ. (2539) "มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม" กรุงเทพฯ : โครงการศึกษาต่อเนื่อง
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทองศรี กัลยาณสุนทร. (2538). *ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม กรุงเทพมหานคร*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ธนพงษ์ มุ่งไผ่ดี. (2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ของ
นักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปากบ่อ กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิรัชรา จันทิลำ. (2541). *การเปรียบเทียบผลการใช้เทคนิคเบี่ยงพฤติกรรมกับเทคนิคตัวแบบ
ต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และความเป็นระเบียบของอุปกรณ์
เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นิวัต เรืองพานิช. (2537). *การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
- ป. มหาพันธ์. (2544) . *สอนเด็กให้รักสิ่งแวดล้อม*.
- ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. (2523). *หลักการจัดการสุขภาพในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์
- ประภาพรณ เอี่ยมสุภาสิต. (2532). *การเตรียมพร้อมด้านลักษณะนิสัย ในเอกสารการสอนชุดวิชา*
ฝึกสอนอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช
- ประภาพรณ สุวรรณ. (2530) “ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย” กรุงเทพฯ
ไทยวัฒนาพานิช
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). *การปรับปรุงพฤติกรรมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย
- พรพรรณ กลิ่นเกสร. (2538). *การเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมุติกับการใช้กรณีตัวอย่างที่*
มีต่อทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระนอม แก้วกำเนิด. (2532). *ทิศทางและนโยบายสิ่งแวดล้อมศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ,
กระทรวงศึกษาธิการ.
- ยุวดี อิมใจ. (2529). *ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการรักษาความ*
สะอาดของบ้านเมืองของเยาวชนระดับมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม.(สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- ยุพา วีระไวยะ. (2531). *การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ* ในเอกสารการสอน
ชุดวิทยาการสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงเรียนและชุมชน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช
- ระพีพร สามารถ. (2540). *การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
ภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร
- ระเบียบ ชาญช่วง. (2540). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลในที่*
สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขต
การศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร บุญยะโหดระ. (2537). *ชีวิตและสิ่งแวดล้อม เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : ธรรมสารการพิมพ์

- วิชาญ มณีโชติ. (2533). พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538 , กุมภาพันธ์-มีนาคม) . “ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,” *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา* . 18(3) : 8-11.
- วินัย วีระวัฒนานนท์. (2539) “สิ่งแวดล้อมศึกษา. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- วิชัย เพียนน้อย. (2533) . การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพฯ ฯ
- วรางคณา ทูรินไธสง. (2545). การศึกษาความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของครู โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา พิทักษ์สาธิต. (2527). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนรู้ในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538 , กุมภาพันธ์ – มีนาคม). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,” *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 18(3) : 9.
- สัสดาวัลย์ ถิ่นหสุวรรณ. (2534). “การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยสิ่งแวดล้อมศึกษา” *การวิจัยเพื่อการพัฒนา*.
- สุนันทา สุวรรณโณดม. (2535 , กุมภาพันธ์) “ประชากรกับสิ่งแวดล้อม” *สภาวะแวดล้อม*
- สุพล วังสินธ์. (2535 , สิงหาคม) “ การจัดการสิ่งแวดล้อม” *ประชากรศึกษา*
- สินีนาวุ สุทธจินดา. (2543). การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาชีพนิเทศการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุจินตนา ดีบุกสุขลาภ. (2547). การศึกษาความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินทิพนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (ภูมิศาสตร์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจิรา จรัสศิลป์. (2531). *คู่มือการสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุรสิทธิ์ อัสยาพร. (2542). *การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานด้านกระบวนการตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดงานการประถมศึกษาอำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ จันทรเฒ. (2525). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุรพล สุดารา. (2523). “การจัดสภาวะแวดล้อมเพื่อการพัฒนา” *จดหมายข่าวสภาวะแวดล้อม*.
สวนา พรพัฒน์กุล. (2525). *อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อการพัฒนาการทางด้านความคิด การเรียนรู้ทางสังคมของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรรัตน์ ธิกิจศิริกุล. (2530). *พฤติกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อรรณณ พานิชปฐมพงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรัญญา เจริญกุล. (2539). *การเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบและการให้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Cogan, Morris L. (1975, April). “Studies of Teacher Behavior”. *The Journal of Experimental Education*. P. 135 – 139.
- Donald, Elmer. (1969,May). “A comparative Study of the Opinions of Students. Faculty and Local Board Members Regarding the Appropriate Elements of Student Activities Program in Metropolitan Virginia Community Colleges.” *In Dissertation Abstracts*. 29 (4) : 2146.
- Gilmer, B. and other.(1971). *Industrial and Organizational Psychology*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Good, V.C.and other.(1973). *Ed Dictionary of Education*. New York : Mc Graw – Hill Book company.

- Gorow, Teena Ruark. (1997, July). "Elementary School Teacher Judgments of School Climate and Job Satisfaction in High – and – Performing School (Hight Performing 7)," *Dissertaton Abstracts Inthenational*. 56(1) ; 41 – A.
- Cortes, L.p. (1987) . "Asurvey of The Environmental Knowledge, Comprehension, Responsibility And Interest of The Secondary Leven Students and Teachers in the Philippiness"
- Dasman, Raymond F. (1975) . "Conservation" *The Wordbook Encyclopedia* Vol.4, Field Enterprises Education Corperation, Chicago p.778
- Zacher, Lawrence, J (1975) "A study of factors Affecting The Environmental Knowledge of Eleventh Grade Students in Montana" *Dissertation Abstracts International*

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2

โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน
นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิด
และไม่มีผลกระทบต่อตัวนักเรียนแต่ประการใด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
ตอนที่ 2	แบบสอบถามวินัยในตนเอง
ตอนที่ 3	แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน
ตอนที่ 4	แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
ตอนที่ 5	แบบสอบถามการเลียนแบบผู้ปกครอง
ตอนที่ 6	แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน
ตอนที่ 7	แบบสอบถามการเลียนแบบครู
ตอนที่ 8	แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน
ตอนที่ 9	แบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นักเรียนตอบสิ่งที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับชั้นการศึกษา

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวินัยในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	นักเรียนทิ้งขยะลงถังทุกครั้ง					
2	นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนตามตารางเวรที่ได้รับมอบหมาย					
3	นักเรียนเข้าแถวซื้ออาหารอย่างเป็นระเบียบ					
4	นักเรียนรับประทานอาหารที่โรงอาหาร					
5	นักเรียนปิดน้ำทุกครั้งหลังเลิกใช้					
6	นักเรียนตั้งใจเรียนโดยครูไม่ต้องบอก					
7	นักเรียนมาโรงเรียนสายเป็นประจำแม้จะถูกทำโทษบ่อยครั้ง					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
8	นักเรียนมักเลี่ยงการเข้าแถวในตอนเช้า					
9	นักเรียนเปิดน้ำทิ้งขณะฟอกสบู่เมื่อล้างมือ					
10	นักเรียนแปรงฟันหลังรับประทานอาหารกลางวันเสมอ					
11	นักเรียนมักแอบนำขนมไปรับประทานในห้องเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน

ด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
 เห็นด้วย หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
 ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	นักเรียนเห็นคุณค่าของการมาเรียนหนังสือ					
2	นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียน					
3	นักเรียนไม่คิดว่าการเรียนจะมีประโยชน์ต่อตนเอง					
4	นักเรียนคิดว่าการเรียนหนังสือไม่ใช่สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
5	นักเรียนคิดว่าการเรียนหนังสือทำให้เป็นคนเก่ง					
6	นักเรียนคิดว่าแม้ไม่เรียนหนังสือก็ทำประโยชน์แก่ประเทศได้					
7	นักเรียนไม่คิดว่าการทำการบ้านส่งทุก ครั้งจะทำให้เรียนเก่งขึ้น					

ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	นักเรียนอยากมาโรงเรียนทุกวัน					
2	นักเรียนชอบมาโรงเรียนเพราะได้พบ เพื่อน ๆ					
3	นักเรียนภูมิใจที่ได้เรียนหนังสือ					
4	นักเรียนรู้สึกสนุกที่ได้เรียนหนังสือ					
5	นักเรียนชอบไปเที่ยวมากกว่ามาเรียน หนังสือ					
6	นักเรียนไม่ชอบมาโรงเรียนเพราะถูกครูทำ โทษที่ไม่ส่งการบ้าน					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	นักเรียนพอใจที่ได้รับคำชมว่าตั้งใจเรียน					
8	นักเรียนเสียใจที่โรงเรียนบางแห่งถูกเผา					
9	นักเรียนสนุกกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน					
10	นักเรียนไม่ชอบทำเวรเพราะต้องกวาดขยะและฝุ่นละออง					
11	นักเรียนชอบมาโรงเรียนแต่เช้าเพราะได้เล่นกับเพื่อน ๆ					

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

เป็นประจำ หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนที่ทำเป็นประจำ
บ่อย หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนที่ทำเกือบเป็นประจำ
บ่อยครั้ง หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนที่ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนที่ทำน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนที่ทำน้อยครั้งที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1	นักเรียนไม่ยอมมาโรงเรียนเพราะเบื่อที่จะเรียน					
2	นักเรียนทำการบ้านส่งครูตามเวลาที่กำหนด					
3	นักเรียนตั้งใจเรียนหนังสือ					
4	นักเรียนปรึกษาครูในเรื่องที่เรียนไม่เข้าใจ					
5	นักเรียนชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน ๆ					
6	นักเรียนซักถามครูทุกครั้งที่ไม่เข้าใจ					

ข้อที่	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บ่อย ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้ง ที่สุด
7	นักเรียนเอาหนังสือการ์ตูนมาอ่านในห้องเรียนขณะที่ครูสอน					
8	นักเรียนลอกการบ้านเพื่อนเพราะคิดว่าใคร ๆ ก็ทำเช่นเดียวกัน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อ ผู้ปกครอง</u>					
1	นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน					
2	นักเรียนมักโต้แย้งกับผู้ปกครอง					
3	นักเรียนไหว้ผู้ปกครองทุกครั้งก่อนมาโรงเรียน					
4	นักเรียนช่วยผู้ปกครองประหยัดน้ำ					
5	นักเรียนช่วยผู้ปกครองเก็บขยะบริเวณบ้าน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u>					
6	ผู้ปกครองไม่เคยสอนให้นักเรียนทำงานบ้าน					
7	ผู้ปกครองให้นักเรียนทำความสะอาดบ้านเป็นประจำ					
8	ผู้ปกครองให้ความเอาใจใส่นักเรียน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	นักเรียนรู้จักใช้น้ำอย่างประหยัดเหมือนที่ผู้ปกครองทำ					
2	นักเรียนไม่เปิดน้ำทิ้งไว้เหมือนที่ผู้ปกครองทำ					
3	นักเรียนทำตามผู้ปกครองที่กวาดเก็บขยะใส่ถุงขยะ					
4	นักเรียนทิ้งขยะลงถังทุกครั้งเหมือนที่ผู้ปกครองทำ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
5	นักเรียนทำตามผู้ปกครองที่ไม่ทิ้งขยะลง แม่น้ำ					
6	นักเรียนไม่ทำตามผู้ปกครองที่รักษาความ สะอาดบริเวณบ้านสม่ำเสมอ					
7	นักเรียนไม่ทำตามผู้ปกครองเมื่อเห็นน้ำ เปิดค้างไว้แล้วช่วยปิด					
8	นักเรียนทำตามผู้ปกครองเมื่อเห็นขยะ หล่นที่พื้นแล้วช่วยเก็บทันที					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่เงียบสงบ ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก					
2	ห้องเรียนมีแสงสว่างอย่างเพียงพอ					
3	โรงเรียนมีสนามกีฬาเหมาะสมกับจำนวน นักเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
4	ห้องเรียนสะอาดจัดเป็นระเบียบมี บรรยากาศน่าเรียนรู้					
5	ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ร้อนอบอ้าว					
6	ห้องน้ำสกปรกส่งกลิ่นเหม็น					
7	ห้องเรียนคับแคบไม่เหมาะสมกับจำนวน นักเรียน					
8	โรงเรียนมีบริเวณที่นั่งพักผ่อนอย่าง เพียงพอ					
9	<u>วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอนุรักษ์</u> <u>สิ่งแวดล้อม</u> ก๊อกน้ำสำหรับแปรงฟันและล้างมือมี จำนวนเพียงพอและอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์					
10	โรงเรียนมีถังขยะแยกตามประเภท					
11	บ่อยครั้งที่ถังขยะสกปรกส่งกลิ่นเหม็น					
12	การจัดวางถังขยะตามจุดบริเวณโรงเรียน ไม่เหมาะสม					
13	บริเวณก๊อกน้ำมีขยะติดตามท่อระบายน้ำ					
14	ถังขยะมีจำนวนเพียงพอต่อปริมาณขยะ					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	นักเรียนดูแลรักษาความสะอาดโรงเรียน ตามที่ครูปฏิบัติ					
2	นักเรียนทิ้งขยะลงถังเหมือนที่ครูปฏิบัติ					
3	นักเรียนปฏิบัติตามครูด้วยการไม่เปิดน้ำ ทิ้งไว้					
4	นักเรียนใช้น้ำเท่าที่จำเป็นตามที่ครูปฏิบัติ					
5	นักเรียนช่วยเก็บขยะที่หล่นทันทีเหมือนที่ ครูปฏิบัติ					
6	นักเรียนเทน้ำทิ้งที่เหลือจากการใช้โดยไม่ นำไปรดต้นไม้เหมือนที่ครูปฏิบัติ					
7	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามครูที่ใช้แก้วน้ำรอง น้ำขณะแปรงฟัน					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ
ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	นักเรียนทำความสะอาดห้องทุกวันเหมือน ที่เพื่อน ๆ ทำ					
2	นักเรียนทำตามเพื่อน ๆ ที่ทิ้งขยะลงถังทุก ครั้ง					
3	นักเรียนทำตามเพื่อน ๆ ที่ปิดน้ำทุกครั้ง หลังเลิกใช้					
4	นักเรียนเก็บขยะเหมือนที่เพื่อน ๆ ทำ					
5	นักเรียนไม่เปิดน้ำค้างไว้ขณะแปรงฟัน เหมือนที่เพื่อน ๆ ทำ					
6	นักเรียนนำน้ำมาสาดเล่นกันเหมือนที่ เพื่อน ๆ ทำ					
7	นักเรียนทำตามเพื่อน ๆ ที่ไม่ทำความสะอาด บริเวณโรงเรียนที่แต่ละห้องได้รับ มอบหมาย					
8	นักเรียนไม่ทำตามเพื่อน ๆ ที่รู้จักแยกขยะ ก่อนทิ้ง					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ

ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	นักเรียนเก็บขยะภายในบริเวณโรงเรียน โดยไม่ต้องมีใครบอกให้ทำ					
2	นักเรียนจะตักเตือนเมื่อเห็นคนทิ้งขยะลง ในแหล่งน้ำ					
3	นักเรียนจะตักเตือนเมื่อเห็นคนทิ้ง สิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำ					
4	นักเรียนรู้จักแยกประเภทขยะทุกครั้งก่อน ทิ้ง					
5	เมื่อนักเรียนทิ้งขยะไม่ลงถังขยะนักเรียน จะเก็บขึ้นมาใหม่และทิ้งลงถังให้ถูกต้อง					
6	นักเรียนนำน้ำที่เหลือจากการดื่มไปรด ต้นไม้					
7	นักเรียนเปิดน้ำจากก๊อกน้ำใส่แก้วน้ำหรือ ขันน้ำแทนการเปิดน้ำจากก๊อกน้ำโดยตรง เพื่อบ้วนปากและแปรงฟัน					
8	เมื่อนักเรียนพบว่าก๊อกน้ำเสียหรือท่อ ประปาแตก รีบแจ้งให้ครูหรือผู้ใหญ่ทราบ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
9	นักเรียนทิ้งขยะให้ลงถังขยะเฉพาะเวลา อยู่ต่อหน้าครูเท่านั้น					
10	นักเรียนและเพื่อน ๆ ช่วยกันนำถังขยะใน ห้องเรียนไปทิ้งทุกวัน					
11	ถ้าในห้องเรียนไม่มีถังขยะนักเรียนจะโยน ขยะออกนอกหน้าต่าง					
12	นักเรียนจะช่วยปิดน้ำทุกครั้งเมื่อเห็นคน เปิดน้ำค้างไว้					

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามวินัยในตนเอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.376
2.	3.035
3.	2.993
4.	3.326
5.	2.183
6.	2.824
7.	2.198
8.	2.758
9.	2.393
10.	3.035
11.	2.393

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7823

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.795
2.	3.972
3.	2.993
4.	3.230
5.	3.972
6.	2.876
7.	2.497
8.	3.035
9.	4.243
10.	2.256
11.	3.108
12.	2.183
13.	2.758
14.	2.837
15.	2.497
16.	3.416
17.	2.582
18.	2.742
19.	3.667
20.	3.972
21.	2.393
22.	3.795
23.	4.704
24.	2.758
25.	2.393
26.	3.742

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9136

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง
นักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.966
2.	2.828
3.	3.055
4.	2.898
5.	2.824
6.	3.862
7.	4.277
8.	2.646

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8645

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.411
2.	2.592
3.	2.966
4.	2.236
5.	2.814
6.	4.025
7.	3.552
8.	2.966

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7933

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.416
2.	3.552
3.	3.416
4.	2.546
5.	2.824
6.	2.582
7.	2.814
8.	3.108
9.	2.338
10.	2.236
11.	2.898
12.	2.183
13.	2.393
14.	2.496

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8653

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.236
2.	2.357
3.	2.393
4.	2.814
5.	2.814
6.	2.236
7.	2.898

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7609

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.121
2.	2.898
3.	2.183
4.	2.183
5.	3.771
6.	3.265
7.	3.710
8.	3.121

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7984

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.256
2.	2.236
3.	2.434
4.	2.183
5.	2.236
6.	2.497
7.	2.183
8.	2.762
9.	2.436
10.	2.505
11.	2.934
12.	2.923

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9225

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวภคพร ศรีดาวเดือน
วันเดือนปีเกิด	10 ธันวาคม 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	12 ม. 9 ตำบลไทรใหญ่ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 11150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูอัตราจ้าง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดคลองขวาง 34 ม. 6 ตำบลคลองขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนนทบุรี 11150
ประวัติการศึกษา	
2541	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนประทุมวิไล
2545	ครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2550	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ